

Hans Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om folkeskolen på Færøerne.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 737, fremsættelsen i tidenden sp. 1945).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johan Nielsen: Jeg havde forleden dag besøg af en ung færøsk studerende, som gerne ville se dette høje, ærværdige ting. Vi spiste en bid brød sammen, og derefter gik vi rundt i huset. Jeg prøvede på at forklare ham, at man kunne få megen tid til at gå alene ved at gå rundt i vandrehallen og læse de små ordsprog, som står skrevet på væggene, disse fyndord, der er et tusindårigt produkt af fiskeriet i folkehavets dyb. Bagefter gik vi op i tilhørerløgerne og kiggede ned i tingsalen. Medens vi gik nede i vandrehallen, havde den unge mand som ægte student følt sig revet med af oplevelsen, men da vi kom op i tilhørerløgerne, blev han forbavset og kiggede desorienteret på mig: „Hvor er de ærede medlemmer?“ — „De sidder dernede“, svarede jeg. — „Ja men jeg kan kun se en 30-40 mennesker.“ — „Ja, de andre er borte med blæsten, men man kan jo heller ikke forlange, at de skal kunne sidde dernede altid og høre en eller anden verdensmester i lidt af hvert tale om et vandløb i Østersnede eller Tappernøje eller Troldenæs på Færøerne eller et sted oppe i Grønland, eller hvor det nu kan være i dette rige, som er et af de største i Europa med hensyn til udstrækning. Sådan er det næsten altid hen på eftermiddagen. Jeg skal selv være ordfører ved behandlingen af et færøsk skolelovsforslag på fredag ved 14-tiden, og jeg tror ikke, at jeg behøver at tage tæerne med til hjælp for at tælle, hvor mange der bliver på tilhørerpladserne.“ Han kiggede rædselslaget på mig: „Hvad vil du så tale om? Gennemgå

forslaget paragraf for paragraf? Det må blive frygteligt at skulle stå dér og gøre det over for alle de mange tomme stole.“ — „Nej“, sagde jeg. „Det agter jeg heller ikke at gøre. Forslaget har ligget fremme i adskillige dage, det er fremsat skriftligt af den højtærede undervisningsminister, og så vidt jeg ved, findes der ingen analfabeter i det høje ting. Desuden er forslaget udarbejdet af et særlig sagkyndigt færøsk udvalg. Det er vedtaget i lagtinget efter at have været forelagt det færøske landsstyre, så der skulle ikke være noget at rasle om. For øvrigt kan man jo altid drøfte problemerne nærmere i et udvalg, hvis man finder det nødvendigt, og vi er så heldige, at vi i dette tilfælde har en kapacitet af allerhøjeste rang i tinget.“

Det hører jo ikke med til god tone i det politiske liv at overrække laurbærkranse til politiske modstandere. De skal som regel fremstilles som umådelig dumme eller umådelig onde. På de hjemlige breddegrader bruger man kun ordets hvasseste våben. I andre, fjerntliggende lande tager man sværdet eller galgen til hjælp. Jeg ved såmænd ikke, hvad der er mest humant. Jeg synes blot, at man af og til burde gøre som bonden, da han tog hatten af for borgmesterens so og sagde: ære den, som æres bør. I nogle tilfælde kan man endda blive så heldig, at man virkelig tager hatten af for overmanden. Der står et guldkorn nede i vandrehallen blandt alle de mange andre, som studenten og jeg så på forleden dag. Det lyder sålunde: Når svanerne synger, skal rågerne tie. Vi har, hvad dette lovforslag angår, en svane hos os i dag, derfor skal rågerne tie. Med svanen mener jeg min kollega fra Færøerne, min politiske modstander, venstremanden det ærede medlem hr. Johan Poulsen. Han har været skolelærer i en menneskealder, en overmåde dygtig og anset lærer. Han har været kommunalpolitiker og lagtingsmand og medlem af det høje ting i mange år og er det stådig. Han er endnu den dag i dag medlem af den færøske skoledirektion, så hvis ikke han har forstand på, hvad dette lovforslag går ud på, ved jeg ikke, hvem der skulle have det.

Hvis det nu alligevel skulle ske for mig, at naturen gik over optugtelsen og jeg kom med et lille hjertesuk, ligger det måske lidt ud over det egentlige lovforslag. Det drejer